

Sygn. akt II CSK 78/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w
Ł.

przeciwko E. M., A. M. i S. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 25 września 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 10 września 2014 r., sygn. akt I ACa 329/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) odstępuje od obciążenia pozwanych kosztami
postępowania na rzecz powoda należnymi w związku
z wszczęciem postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwani wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) „dotyczącego okoliczności powstania lub niepowstania prawa podmiotowego, w sytuacji gdy remitent wypełnia weksel *in blanco* niezgodnie z treścią porozumienia wekslowego”. Pozwani powołali się również na oczywistą zasadność ich skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W uzasadnieniu wniosku pozwanych o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przeważają rozważania o prawach podmiotowych w prawie cywilnym, jednakowoż prowadzone w oderwaniu od prawa wekslowego. Skarżący pomijają, że przedstawione przez nich zagadnienie było już rozważane przez Sąd Najwyższy. Przykładowo, w wyroku z 9 grudnia 2004 r., II CK 170/04, (nie publ.), Sąd Najwyższy wskazał, że w następstwie wypełnienia weksla *in blanco* zgodnie z porozumieniem co do jego uzupełnienia powstaje zobowiązanie

wekslowe osoby podpisanej na wekslu *in blanco* (wręczającej ten weksel) o treści określonej w tekście powstałym na skutek wypełnienia. Odbiorca weksła *in blanco* uzyskuje zatem z mocy porozumienia co do jego uzupełnienia uprawnienie do spowodowania powstania - przez swe, podejmowane we własnym imieniu działanie - zobowiązania wekslowego osoby, która złożyła podpis na wekslu *in blanco*. Działanie to ma charakter jednostronnej czynności prawnej. Wynikająca z porozumienia osoby wręczającej weksel *in blanco* i jego odbiorcy ścisła więź pomiędzy zobowiązaniem wekslowym a zobowiązaniem, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, przejawia się w tym, że wierzyciel nie może z mocy weksła uzyskać w zasadzie więcej praw niż przysługuje mu w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, a spełnienie jednego z tych zobowiązań powoduje wygaśnięcie także drugiego (por. też wyrok Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2001 r., II CKN 25/00, OSNC 2001, nr 7-8, poz. 117). W wyroku z 17 stycznia 2008 r., Sąd Najwyższy wyjaśnił natomiast, że zredukowanie zakresu odpowiedzialności wekslowej wystawcy weksła *in blanco* do sumy wekslowej wynikającej z treści porozumienia wekslowego w wyniku podniesienia przez wystawcę zarzutu wypełnienia weksła niezgodnie z tym porozumieniem (art. 10 prawa wekslowego) nie powoduje zmiany ciężaru dowodu w ten sposób, że remitenta obciąża dowód wykazania zadłużenia wekslowego wystawcy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2008 r., III CSK 193/07, Pr. Bankowe 2008, nr 5, s. 17).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone

orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wyroku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala stwierdzić, żeby skarga kasacyjna pozwanych była oczywiście uzasadniona, a więc już na pierwszy rzut oka i bez potrzeby przeprowadzania bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 102, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu sytuacji materialnej i osobistej powodów ujawnionej w ich oświadczeniach złożonych na potrzeby rozpoznania wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, orzeczono jak w postanowieniu.